

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Hażlach

na lata 2005r. – 2010r.

1	Wstęp	3
2	Informacje ogólne	3
2.1	Dane demograficzne gminy	3
2.2	Edukacja	3
2.2.1	Liczba zatrudnionych nauczycieli w szkołach	3
2.2.2	Liczba uczniów w Gimnazjach	4
2.2.3	Liczba uczniów w Szkołach	4
2.2.4	Liczba zatrudnionych nauczycieli w przedszkolach	4
2.2.5	Liczba dzieci ogółem	4
2.2.6	Liczba osób zatrudnionych w świetlicach środowiskowych	4
2.3	Gospodarka	4
2.4	Pomoc społeczna	5
2.5	Służba Zdrowia	6
2.5.1	Liczba chorych	6
3	Problemy Społeczne	6
3.1	Uzależnienie od alkoholu	6
3.2	Niepełnosprawność	7
3.3	Przemoc i przestępczość	7
3.3.1	Rodzaje przestępstw w 2003r.	8
3.4	Bezrobocie	8
3.4.1	Liczba osób bezrobotnych w gminie Hażlach	8
3.4.2	Liczba osób z prawem do zasiłku	8
3.4.3	Liczba absolwentów	8
3.5	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hażlachu - udzielone świadczenia	9
3.5.1	Zadania własne gmin	9
3.5.2	Zadania zlecone gminom	9
3.5.3	Powody przyznania pomocy	10
3.5.4	Typy rodzin objętych pomocą społeczną	10
4	Zakończenie	11

1 Wstęp

Gmina Hażlach leży w zachodniej części Pogórza Cieszyńskiego, w pagórkowatym terenie, wśród pól, lasów i stawów dolin rzeki Olzy i jej licznych dopływów. Najwyższe wzniesienie znajduje się we wsi Zamarski na wysokości 383,5 m.n.p.m. Na odcinku 3,5 m graniczy z Czechami i przylega do północnych granic Cieszyna.

2 Informacje ogólne

2.1 Dane demograficzne gminy

Obszar Gminy wynosi 4.902 ha, na którym mieszka 9.534 osób.

W tym:

- do 6 roku życia	825
- od 7 – 18 roku życia	1.828
- od 19 – 60 roku życia	5.676
- ponad 60 lat	1.225

W 2003r. zanotowano:

- urodzin	112
- zgonów	85
- zawarto małżeństw	80
- wymeldowano	233
- zameldowano	434

W skład wchodzi 6 sołectw tj.:

- Brzezówka
- Hażlach
- Kończyce Wielkie
- Pogwizdów
- Rudnik
- Zamarski

2.2 Edukacja

W gminie Hażlach znajdują się 4 przedszkola, 5 szkoły podstawowe i 2 gimnazja oraz działają 4 świetlice środowiskowe w:

- Hażlachu
- Pogwizdowie
- Kończycach Wielkich
- Zamarskach

2.2.1 Liczba zatrudnionych nauczycieli w szkołach

NAZWA SZKOŁY	Ilość
Gimnazjum Pogwizdów	25
Gimnazjum Kończyce Wielkie	21
Szkoła Podstawowa Zamarski	14
Szkoła Podstawowa Pogwizdów	37
Szkoła Podstawowa Kończyce Wielkie	15
Szkoła Podstawowa Hażlach	16
Szkoła Podstawowa Rudnik	6
RAZEM	134

2.2.2 Liczba uczniów w Gimnazjach

Roczniki	Pogwizdów	Kończyce Wielkie	Ogółem
1990	69	75	144
1989	74	77	151
1988	74	73	147

2.2.3 Liczba uczniów w Szkołach

Roczniki	Zamarski	Pogwizdów	Kończyce Wielkie	Hażlach	Ogółem
1996	10	47	18	25	100
1995	18	79	20	20	137
1994	13	61	22	14	110
1993	17	73	25	25	140
1992	18	62	28	24	132
1991	20	73	31	35	159

2.2.4 Liczba osób zatrudnionych w przedszkolach

MIEJSCOWOŚĆ	Ilość
Hażlach	5
Kończyce Wielkie	4
Pogwizdów	10
Zamarski	5
RAZEM	24

2.2.5 Liczba dzieci ogółem

Wiek	Zamarski	Pogwizdów	Kończyce Wielkie	Hażlach	Ogółem
6 lat	12	51	14	26	103
5 lat	11	21	5	11	48
3 - 4 lat	10	19	11	8	48

2.2.6 Liczba osób zatrudnionych w świetlicach środowiskowych

Miejscowość	Etat stały	Umowa zlecenie	Ogółem
Zamarski	1	1	2
Pogwizdów	1	1	2
Kończyce Wielkie	1	1	2
Hażlach	1	1	2

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Hażlachu z filiami w Kończycach Wielkich i Pogwizdowie, licząca 31183 woluminów, z których korzysta 1.070 czytelników. Działalność bibliotek finansowana jest również ze środków budżetu gminy

2.3 Gospodarka

Gmina Hażlach zaliczana jest do gmin rolniczych o dużym rozdrobnieniu gospodarstw oraz wielokierunkowej produkcji rolnej. Połowę powierzchni gminy zajmują użytki rolne, przy czym najwięcej gospodarstw to gospodarstwa małe nie

przekraczające 2 ha. Ze względu na duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych nieliczna grupa osób utrzymuje się z pracy w rolnictwie. Cechą charakterystyczną gminy Hażlach jest istnienie dużej ilości zakładów rzemieślniczych i usługowych, które prowadzą działalność w wąskim zakresie i na niewielką skalę. Na terenie gminy działa 495 podmiotów gospodarczych. Podział działalności gospodarczej na branże:

- handel oraz gastronomia	55
- handel obwoźny	150
- transport	80
- inne	210

Na obszarze gminy funkcjonują dwie całonocne stacje paliw (Hażlach, Kończyce Wielkie)

W zakresie handlu stałego na terenie gminy działalność gospodarczą prowadzą:

- sklepy spożywczo – przemysłowe	25
- sklepy wielobranżowe	6
- bary	27

2.4 Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hażlachu został powołany w 1990r. uchwałą Nr III/9/90 Rady Gminy w Hażlachu z dnia 7 sierpnia 1990r. na podstawie art. 14 oraz art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U. Nr 16 poz. 95) z zachowaniem art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 10 maja 1990r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32 poz. 191).

2.4.1.1 Schemat organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hażlachu

2.4.1.2 Czas pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hażlachu

Pracownicy GOPS w Hażlachu wykonują swą pracę w wymiarze 40 godzin tygodniowo i tak :

- Poniedziałek	7 ³⁰	-	15 ³⁰
- Wtorek	8 ⁰⁰	-	16 ⁰⁰
- Środa	7 ³⁰	-	15 ³⁰
- Czwartek	7 ³⁰	-	15 ³⁰
- Piątek	7 ³⁰	-	15 ³⁰

Do zadań GOPS w Hażlachu należy między innymi

- rozpoznawanie i ustalenie potrzeb w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy
- analiza potrzeb i planowanie na jej podstawie działań w zakresie pomocy społecznej
- prowadzenie działalności profilaktycznej mającej na celu zapobieganie stanom powodującym konieczność udzielania pomocy społecznej
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i wnioskowanie na ich podstawie o przyznanie rodzaju świadczeń z tytułu pomocy społecznej oraz przygotowanie dokumentacji przewidzianej obowiązującymi przepisami dla danego świadczenia
- opracowywanie planów pomocy społecznej i określenie rodzaju i zakresu świadczeń przy współudziale osoby zainteresowanej oraz odnotowanie ustaleń w kwestionariuszu wywiadu
- kompletowanie dokumentacji niezbędnej do składania wniosków w DPS
- współdziałanie z pracownikami służby zdrowia, policji, Powiatowym Urzędem Pracy, kuratorami sądowymi i pracownikami organizacji pozarządowych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hażlachu zatrudnia 7 osób

- kierownik
- zastępca kierownika
- główny księgowy
- pracownicy socjalny 3 osoby
- pracownik administracyjny

2.5 Służba Zdrowia

Na terenie gminy Hażlach działają 3 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej z siedzibami w :

- Hażlachu
- Pogwizdowie
- Kończycach Wielkich

Zatrudnionych jest:

- 6 lekarzy
- 11 osób pozostałego personelu

2.5.1 Liczba chorych

WIEK	ILOŚĆ
0 - 0,6 miesięcy	38
0,6 miesięcy do 8 lat	712
od 8 lat do 50 lat	5 229
od 50 do 65 lat	1 104
Powyżej 65 roku życia	926
DPS	51
RAZEM	8 060

3 Problemy Społeczne

Przemiany w życiu społecznym stawiają przed samorządem wiele nowych i ważnych zadań do głównych zadań należy między innymi organizowania życia społecznego i środowiskowego.

Nowe regulacje prawne w zakresie pomocy społecznej, wprowadzenie nowego ustroju prawnego oraz przypisanie zadań opieki społecznej samorządowi terytorialnemu spowodowało decentralizację w sferze polityki społecznej. Istotnym problemem w naszej gminie jest sytuacja osób uzależnionych od alkoholu.

3.1 Uzależnienie od alkoholu

Uwzględniając trzeźwość jako niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra gminy przyjmuje się cele i metody realizacji gminnego problemu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, do których zalicza się:

- a) podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia spożywanego alkoholu w szczególności wśród młodzieży poprzez:
 - kontrolę rynku w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim
 - edukację rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji
- b) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:
 - informowanie w miejscach publicznych za pomocą ulotek, plakatów i broszur na temat choroby alkoholowej oraz możliwości jej leczenia
 - kontynuację punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin. W/w punkt działa w każdą środę od godziny 12⁰⁰ do 15³⁰ oraz w każdy piątek od godziny 7³⁰ do 12⁰⁰ przy GOSP w Hażlachu.
 - kontynuacja pracy punktu konsultacyjnego w zakresie pracy z ofiarami przemocy w rodzinie. W/w punkt działa w pierwszy wtorek każdego miesiąca od godziny 9³⁰ do 11³⁰ przy GOPS w Hażlachu
 - kierowanie osób nadużywających alkoholu do sądu celem zobowiązania ich do podjęcia leczenia
- c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży

- organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych programów profilaktycznych
 - doposażenie placówek prowadzących takie programy w pomoce i sprzęt niezbędny do realizacji zajęć socjoterapeutycznych
 - kontynuację pracy w świetlicach środowiskowych, przede wszystkim objęcia opieką dzieci z rodzin patologicznych
 - współpracę z organizacjami pozarządowymi, koalicjami trzeźwościowymi mającymi na celu promocję zdrowego stylu życia i propagowaniu trzeźwych obyczajów np.:
 - finansowanie lokalnych imprez sportowych, kulturalnych – dla dzieci i młodzieży
 - wszechstronne spieranie, kształcenie w dziedzinie profilaktyki pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców, policjantów
- d) Szczegółowe rozwiązania w zakresie polityki wokół alkoholowej przyjmować będzie Rada Gminy co rocznie w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowiącym element strategii

Zadania te są realizowane przy pomocy **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, której działalność ma charakter inicjujący, opiniujący i nadzorujący w stosunku do wszelkich zadań związanych z profilaktyką alkoholową.

W 2003r. skierowano do GKRPA w Hażlachu 12 wniosków o przeprowadzenie rozmów profilaktycznych z osobami nadużywającymi alkohol. GKRPA skierowała 10 wniosków do Sądu Rejonowego w Cieszynie o wydanie orzeczenia wobec obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Do izby wytrzeźwień w Bielsku – Białej z terenu gminy Hażlach w 2002r. trafiło 10 osób, a w 2003r. 14 osób.

3.2 Niepełnosprawność

Na terenie naszej gminy orzeczenie o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych dotyczące dzieci do 16 roku życia posiada 39 osób. Osoby posiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności 196, w tym

- LEKKI	104
- UMIARKOWANY	71
- ZNACZNY	21

Podane liczby są sumą wszystkich wydany orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach 1997 – 2003 oraz orzeczeń o niepełnosprawności z lat 2002 – 2003. Orzeczenia te są nadal aktualne tj. zostały wydane na trwałe bądź ich ważność kończy się w marcu 2005r.

Polityka socjalna gminy dotycząca udzielenia pomocy osobom niepełnosprawnym i dotkniętym długotrwałą chorobą ukierunkowana jest na:

- zapewnienie możliwości korzystania z istniejących ośrodków wsparcia, pomocy, stowarzyszeń na terenie powiatu
- udzielanie pomocy finansowej lub w naturze np.: zaopatrzenie w opał na zimę
- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie i PFRON-em w celu uzyskiwania możliwych form dofinansowania do zakup sprzętu rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych
- likwidacja w miarę możliwości barier architektonicznych w instytucjach publicznych oraz pomoc w załatwianiu formalności związanych z likwidacją barier architektonicznych w mieszkaniach osób niepełnosprawnych

3.3 Przemoc i przestępczość

Można zaobserwować pogłębiające się ubóstwo rodzin, społecznym skutkiem występowania tego zjawiska są konflikty rodzinne, przemoc i agresja.

W 2003r. odnotowano na terenie gminy Hażlach 187 interwencji domowych, w wyniku przeprowadzonych interwencji wypełniono 5 niebieskich kart z czego 2 załączono do prowadzonych postępowań przygotowawczych. Pracownicy socjalni odwiedzają te środowiska co najmniej raz w miesiącu, a w razie potrzeby częściej.

3.3.1 Rodzaje przestępstw w 2003r.

OPIS	ARTYKUŁ	ILOŚĆ
Kradzież mienia prywatnego	art. 278 KK	17
Włamania	art. 279 KK	19
Rozboje	art. 280 KK	3
Znęcanie	art. 207 KK	3
Rozpijanie	art. 208 KK	2
Niealimentacja	art. 209 KK	1
RAZEM		45

3.4 Bezrobocie

Istotnym problemem w naszej gminie jest sytuacja osób bezrobotnych i ich rodzin. Polityka socjalna gminy w zakresie pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem bezrobocia to:

- organizowanie robót publicznych
- organizowanie prac interwencyjnych
- zatrudnienie absolwentów w ramach stażu absolwenckiego
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszynie w zakresie zwalczania zjawiska bezrobocia
- wspieranie rodzin ze w szczególności uwzględnieniem rodzin wielodzietnych i niepełnych w ramach różnych form pomocy opieki społecznej

3.4.1 Liczba osób bezrobotnych w gminie Hażlach

ROK	OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYZN
2002	645	336	309
2003	617	345	272

3.4.2 Liczba osób z prawem do zasiłku

ROK	OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYZN
2002	55	28	27
2003	56	28	28

3.4.3 Liczba absolwentów

ROK	OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYZN
2002	44	16	28
2003	46	18	28

3.5 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hażlachu - udzielone świadczenia

3.5.1 Zadania własne gmin

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM	540	360	1387
Posiłek ogółem	358	181	719
w tym Dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	342	176	703
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych wyniku zdarzenia losowego	3	3	17
Zasiłki celowe i w naturze	182	179	668
Zasiłki celowe specjalne	12	12	36
Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych		21	76
Praca socjalna		309	1144

3.5.2 Zadania zlecone gminom

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe – ogółem	5	5	21
Zasiłki stałe wyrównawcze - ogółem	11	11	27
Zasiłki okresowe gwarantowane	3	3	9
Zasiłki okresowe	34	34	155
Renta socjalna	43	43	146
Ochrona macierzyństwa - ogółem	17	17	66
Macierzyński zasiłek okresowy	17	17	66
Macierzyński zasiłek jednorazowy	13	13	53
Zasiłki rodzinne	3	3	5
Zasiłki pielęgnacyjne	19	19	64

3.5.3 Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo		253	936
Sieroctwo		5	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa		17	66
Bezrobocie		275	984
Niepełnosprawność		63	233
Długotrwała choroba		19	70
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem		16	59
w tym	Rodziny niepełne	5	15
	Rodziny wielodzietne	11	44
Alkoholizm		12	49
Narkomania		1	2

3.5.4 Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem		461	1765
o liczbie osób:	1	25	25
	2	40	80
	3	99	297
	4	151	604
	5	135	675
	6 i więcej	11	84
Rodziny z dziećmi ogółem		372	1522
o liczbie dzieci:	1	111	317
	2	114	453
	3	136	679
	4	5	29
	5	3	21
	6	2	16
	7 i więcej	1	7
Rodziny niepełne ogółem		5	16
o liczbie dzieci:	1	2	4
	2	1	3
	3	1	4
	4 i więcej	1	5
Rodziny emerytów i rencistów		33	103
o liczbie osób:	1	6	6
	2	6	12
	3	6	18
	4 i więcej	15	67

4 Zakończenie

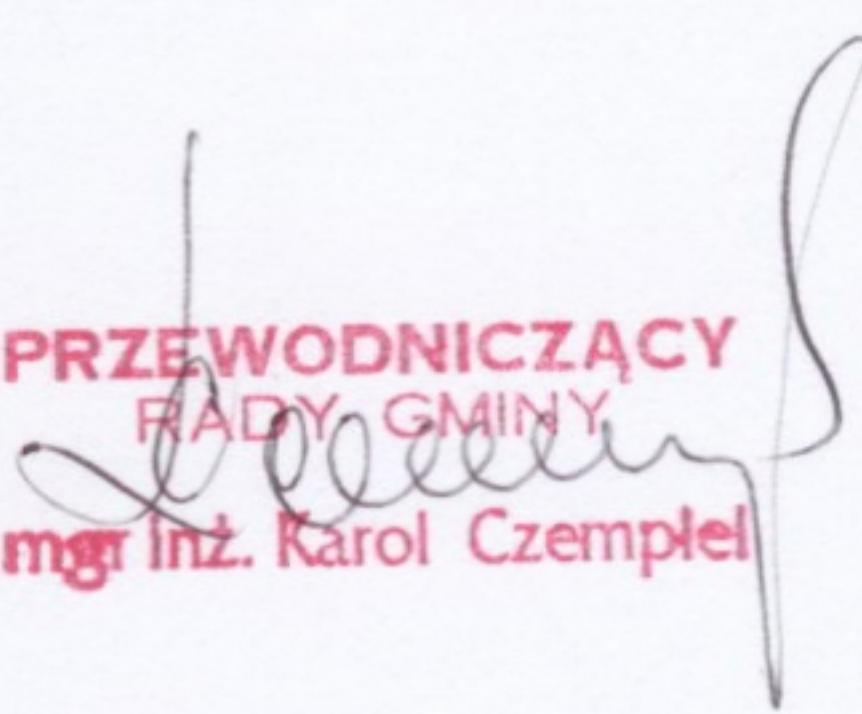
Aby sprostać problemom społecznym występującym na terenie naszej Gminy takim jak:

- alkoholizm
- niepełnosprawność
- przemoc i przestępczość
- bezrobocie
- ubóstwo

stworzono gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Podejmujemy szeroką współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Posterunkiem Policji w Zebrzydowicach oraz z organizacjami pozarządowymi takim jak:

- Polski Czerwony Krzyż
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy w Cieszynie

Współpraca ta pozwoli na złagodzenie skutków występowania negatywnych zjawisk społecznych.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
mgr inż. Karol Czempiel